

General Homlok - den ungarske militærattache i Tyskland

Indledning

Bogen "*Og saaledes maatte det gaa*" af oberst A. Hartz, Gyldendalske Boghandel, Nordisk Forlag, 1945, handler om oberstens oplevelser under Anden Verdenskrig, først som garnisonskommandant i Haderslev 9. april 1940 og siden som militærattache i Berlin.

Fra 5. april 1941 til 22. september 1943 var obersten dansk militærattache i Berlin. Størstedelen af bogen handler om denne periode og giver et godt indtryk af situationen i Tyskland. Sammen med andre udenlandske militærattacheer deltog obersten i en antal rejser, som det tyske regeringsapparat arrangerede for udenlandske militærattacheer.

I den foreliggende sammenhæng skal blot omtales de brudstykker af bogen, som har relation til den ungarske hær.

General Homlok

Under deltagelsen i en attacherejse til Atlanterhavsvolden fra 3. til 11. februar 1943, deltager blandt andre også den ungarske militærattache.

Billedteksten lyder:

"Frokosten i det tyske officerskasino (Rotchilds Palæ) i Paris. Feltmarskal v. Rundstedt taler med den ungarske militærattaché, general Homlok."

Levnedsbeskrivelse [1](#)

Generalløjtnant Sandor Vitéz Homlok blev født 3. maj 1892 og døde 5. april 1963.

1938-1939 Chef for generalstabens efterretningsafdeling (Sektion 2)

1.5.1940 - 1.11.1944 Militærattache i Tyskland og tillige:

1.5.1940 - 15.11.1941 svensk militærattache

1.2.1941 - 15.11.1941 finsk, lettisk og litauisk militærattache

1.12.1941 - 1.12.1943 svejtsisk militærattache

Udnævnelser

1.4.1942 Udnævnt til generalmajor

1.1.1944 Udnævnt til generalløjtnant ("feltmarskalløjtnant")

I den ungarske hær blev graden generalløjtnant kaldt "feltmarskalløjtnant" (ungarsk: *altábornagy*), en tradition som stammer fra hærens østrig-ungarske fortid. Egentlige feltmarskaler kunne kun udnævntes i krigstid, men sådanne blev ikke udnævnt under Anden Verdenskrig.

Hærens eneste feltmarskal var ærkehertug Josef [2](#)), der bar graden feltmarskal, en udnævnelse som stammede fra Første Verdenskrig. Ærkehertugen var dog ikke i aktiv tjeneste efter 1918, men deltog ofte i parader og andre officielle begivenheder iført sin feltmarskaluniform.

Omtale af den ungarske krigsindsats

På side 94-95 står, blandt oplysninger om Tysklands forbundsfæller, følgende:

Ungarn

I 1941 deltog Ungarn i krigen mod Rusland med ca. 3 Honved-divisioner og 1 motoriseret division, der rykkede frem mellem Stryj og Szernowitz. I 1942 måtte de fordoble styrken og deltog i sommeroffensiven med 2. ungarske Armé på 9 små divisioner og 1 motoriseret division.

I Ungarn var kritikken meget vågen over for Tyskland, og da 2. ungarske Armé under russernes offensiv i efteråret 1942 efter gennembruddet ved Donbuen blev slået og sprængt ved Woronez, blev styrken reduceret, trukket bag fronten og anvendt til partisanbekæmpelse.

Grunden til Ungarns træghed, når det galt at sende forstærkninger til hæren i Rusland, var grænsestridigheder med Rumænien. Der var tilstedighed friktion i den af Rumænien til Ungarn afståede del af Transsylvanien. Havde Tyskland ikke holdt de to versalstater i tømme, var der udbrudt krig mellem dem.

Afslutning

Oberst A. Hartz's omtale af begivenhederne forud for, under og efter den 9. april giver et stærkt personligt indblik i, hvorledes en af de involverede højere officerer har oplevet begivenhederne i Sønderjylland.

1) Kilde: *The Royal Hungarian Armed Forces 1919-1945* af Andris J. Kursietis, Ark Publications Company Inc., 1997.

2) Læs mere om den ungarske hærs sidste feltmarskal, ærkehertug Josef på hjemmesiden Austro-Hungarian Land Forces 1848-1918 på adressen <http://www.austro-hungarian-army.co.uk/biog/Erzjosef.htm>